

Kinh tế và chính trị Trung Quốc năm 2017, triển vọng 2018

Nguyễn Xuân Cường^(*)

Tóm tắt: Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ 19 của Đảng Cộng sản Trung Quốc (Đại hội 19) là sự kiện tiêu biểu trong đời sống chính trị Trung Quốc năm 2017. Tư tưởng Tập Cận Bình về Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới trở thành tư tưởng chỉ đạo đối với sự nghiệp cải cách mở cửa giai đoạn mới ở Trung Quốc. Tư tưởng Tập Cận Bình được khẳng định trong Điều lệ Đảng Cộng sản Trung Quốc và Hiến pháp sửa đổi, bổ sung năm 2018. Các cơ quan của Đảng, Nhà nước và các chức danh tương ứng được sắp xếp lại sau Đại hội 19, kỳ họp Chính Hiệp và Quốc hội khóa 13 năm 2018. Về kinh tế, Trung Quốc tập trung nâng cao chất lượng và hiệu quả phát triển kinh tế. Trung Quốc đang tự tin bước vào thời đại mới. Bài viết tập trung làm rõ những điểm nổi bật trong kinh tế và chính trị Trung Quốc năm 2017 và triển vọng năm 2018.

Từ khóa: Đại hội 19 Đảng Cộng sản Trung Quốc, Tư tưởng Tập Cận Bình, Trung Quốc

Abstract: The 19th National Congress of the Communist Party is considered a typical event in the political life of China in 2017. Xi Jinping Thought on Socialism with Chinese Characteristics for a New Era has become a guiding political ideology pushing forward a new round of the Chinese reform and opening-up in the new period. Defined in the Charter of the Communist Party of China, such thought is also reaffirmed in the amended and supplemented Constitution in 2018. The Party and State institutions and their corresponding positions were continually rearranged after the 19th National Congress (CCP), the Chinese People's Political Consultative Conference (CPPCC) and the 13th National People's Congress of China. Economically, China has shifted focus to enhancing quality and efficiency of the development. The paper features highlights in the Chinese economic and political life in 2017 and its outlook for 2018.

Key words: The 19th National Congress of the Chinese Communist Party, Xi Jinping Thought, China

I. Mở đầu

Đại hội 19 Đảng Cộng sản Trung Quốc (tháng 10/2017) đã xác lập Tư tưởng Tập

Cận Bình về Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới với mục tiêu tới năm 2035 cơ bản hoàn thành hiện đại hóa, tới giữa thế kỷ XXI trở thành cường quốc hiện đại hóa. Tư tưởng Tập Cận Bình về Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới trở thành tư tưởng chỉ đạo đối với

^(*) TS, Viện Nghiên cứu Trung Quốc, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam; E-mail: xuancuong@vnics.org.vn

sự nghiệp cải cách mở cửa, xây dựng hiện đại hóa ở Trung Quốc, được Điều lệ Đảng Cộng sản Trung Quốc và Hiến pháp sửa đổi, bổ sung năm 2018 khẳng định và triển khai.

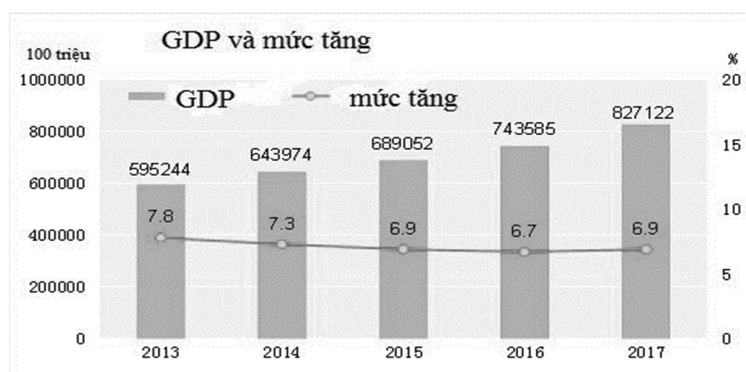
II. Kinh tế và chính trị Trung Quốc năm 2017^(*)

1. Từ khi bước sang thập niên thứ hai thế kỷ XXI đến nay, kinh tế Trung Quốc đạt được nhiều thành tựu. Về tăng trưởng, năm 2017, GDP của Trung Quốc đạt 82.712,2 tỷ NDT, tăng 6,9% so với năm 2016. Tốc độ tăng trưởng bình quân GDP của Trung Quốc trong giai đoạn 2013-2017 là 7,1% so với mức tăng trưởng trung bình toàn cầu là 2,6% và 4% của các nền kinh tế đang phát triển. Mức đóng góp trung bình của Trung Quốc vào tăng trưởng kinh tế thế giới trong giai đoạn 2013-2017 là khoảng 30%, lớn nhất trong số tất cả các quốc gia và cao hơn cả tổng mức đóng góp của Hoa Kỳ, khu vực đồng Euro và Nhật Bản^(**).

Sáng tạo trở thành một điểm nhấn trong chuyển đổi phương thức phát triển kinh tế, động lực mới cho phát triển kinh tế của Trung Quốc. Mức chi cho nghiên cứu và phát triển (R&D) đã tăng 52,2% kể từ năm 2012, đạt 1.570 tỷ NDT vào năm 2016. Tỷ lệ chi tiêu cho R&D trong GDP đã tăng từ 1,91% lên 2,11% (từ năm

2012 đến 2016). Số lượng các đơn xin cấp bằng sáng chế mà Trung Quốc nhận được trong năm 2016 đã tăng 69% kể từ năm 2012, trong khi số bằng sáng chế được cấp năm 2016 tăng 39,7% kể từ năm 2012. Năm 2017, chi cho R&D là 1.750 tỷ NDT, tăng 11,6% so với năm 2016.

Bảng GDP và mức tăng trưởng kinh tế Trung Quốc

Nguồn: Công báo thống kê kinh tế - xã hội Trung Quốc năm 2017.

Kinh tế đối ngoại, giá trị của thương mại hàng hóa đạt 24.300 tỷ NDT vào năm 2016, chiếm hơn 11% tổng khối lượng thương mại toàn cầu. Giá trị thương mại dịch vụ là 657,5 tỷ USD, tăng 36,8% so với năm 2012, tăng trưởng trung bình hàng năm là 8,1%. Đầu tư trực tiếp nước ngoài tăng với tỷ lệ tăng hàng năm là 3,1% lên 489,4 tỷ USD trong giai đoạn 2013-2016. Năm 2017, tổng kim ngạch hàng hóa xuất nhập khẩu đạt 27.792,3 tỷ NDT, tăng 14,2% so với năm 2016.

Thu nhập người dân được nâng cao, thu nhập bình quân đầu người của người dân đã tăng từ 7.311 NDT năm 2012 lên 23.821 NDT năm 2016, tỷ lệ tăng hàng năm là 7,4%. Năm 2017, thu nhập bình quân người dân đạt 25.974 NDT. Số người nghèo nông thôn năm 2017 còn 30,46 triệu người, giảm 12,89 triệu người so với năm 2016.

Tuyến chính trong các chủ trương, giải pháp cải cách kinh tế của Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình là cải cách trọng cung.

^(*) Xem: Công báo thống kê kinh tế - xã hội Trung Quốc năm 2017 (人民日报, 2018年03月01日 10版).

^(**) Xem: China's economic achievements since 18th CPC national congress, http://europe.hinadaily.com.cn/business/2017-10/11/content_33104818.htm

Cải cách kết cấu trọng cung theo quan điểm Trung Quốc là cải cách với xuất phát điểm nâng cao chất lượng nguồn cung, tăng cường tính thích ứng và linh hoạt của cơ cấu nguồn cung, nâng cao tất cả các yếu tố năng suất lao động, làm cho việc phân bổ các nguồn lực như lao động, đất đai, vốn... có hiệu quả hơn, đóng góp nhiều hơn vào chất lượng và hiệu quả của tăng trưởng kinh tế. Nhiệm vụ chính của cải cách kết cấu trọng cung bao gồm: Giải quyết vấn đề sản xuất thừa, giúp doanh nghiệp giảm chi phí; giảm tồn kho bất động sản; tăng hiệu quả nguồn cung; phòng ngừa các rủi ro tài chính.

2. Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ 19 của Đảng Cộng sản Trung Quốc được tổ chức tại Thủ đô Bắc Kinh, từ ngày 18 đến 24 tháng 10/2017. Đại hội đã thông qua Báo cáo Chính trị định hướng công tác với tầm nhìn tới năm 2050, thông qua Điều lệ Đảng sửa đổi với việc khẳng định “*Tư tưởng Tập Cận Bình về Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới*”; bầu Ban chấp hành Trung ương Khóa 19 gồm 204 Ủy viên chính thức, 172 Ủy viên dự khuyết; bầu Ủy ban Kiểm tra Trung ương với 133 Ủy viên; Bộ Chính trị gồm 25 Ủy viên; Thường vụ Bộ Chính trị gồm 7 Ủy viên.

Đại hội 19 nhận định, Trung Quốc đã bước vào thời đại mới, cơ bản hoàn thành các mục tiêu công nghiệp hóa, cơ bản hoàn thành thắng lợi các mục tiêu xây dựng toàn diện xã hội khá giả vào năm 2021 (dịp 100 năm thành lập Đảng Cộng sản Trung Quốc), phấn đấu cho mục tiêu mới.

Đại hội cũng nhận thấy, Trung Quốc đang đối mặt với mâu thuẫn về nhu cầu ngày càng tăng của người dân với sự chênh lệch và mất cân đối trong phát triển; Đòi hỏi về dân chủ, pháp quyền, chất lượng phát triển và cuộc sống, môi trường... ngày

càng tăng của người dân. Mâu thuẫn mới định vị lịch sử, những thách thức mà Trung Quốc phải hóa giải để có thể tiến tới trở thành cường quốc.

Đại hội đề ra mục tiêu mới tới năm 2035 cơ bản hoàn thành mục tiêu hiện đại hóa; Tới năm 2050 (khi 100 năm thành lập nước CHND Trung Hoa) trở thành cường quốc XHCN.

Tư tưởng XHCN đặc sắc Trung Quốc thời đại mới Tập Cận Bình được đưa vào Điều lệ Đảng, trở thành tư tưởng chỉ đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc trong thời kỳ mới. Tư tưởng Tập Cận Bình về CNXH đặc sắc Trung Quốc có nội hàm chính là tư tưởng cường quốc, tức mục tiêu đưa Trung Quốc trở thành nước giàu mạnh.

Đại hội 19 tiếp tục khẳng định việc thực hiện quan điểm phát triển mới “5 trong 1”: kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, môi trường sinh thái theo phương hướng: giàu mạnh, dân chủ, văn minh, hiện đại và tươi đẹp, với động lực “sáng tạo, màu xanh”. Thực hiện theo Bố cục chiến lược “Bốn toàn diện”.

3. Có thể thấy, sau Đại hội 19, Trung Quốc tiếp tục cải cách kinh tế “trọng cung”, giải quyết các vấn đề ô nhiễm môi trường, bong bóng bất động sản, nợ công, v.v... tập trung vào nâng cao chất lượng tăng trưởng và phát triển, nỗ lực vượt qua thách thức của “*Bẫy thu nhập trung bình*”. Về chính trị, tiếp tục nâng cao vai trò lãnh đạo của Đảng, đẩy mạnh cải cách hệ thống quản trị quốc gia, tăng cường giám sát, đề cao mục tiêu “*lấy nhân dân làm trung tâm*”, không ngừng nâng cao vị thế quốc tế.

3. Triển vọng kinh tế và chính trị Trung Quốc năm 2018

Kỳ họp Chính Hiệp và Quốc hội Trung Quốc khóa 13 (từ ngày 3-20/3/2018) tập trung thảo luận và quyết định về định hướng phát triển kinh tế - xã hội năm 2018 và những

năm tiếp theo; thông qua một số nội dung về sửa đổi Hiến pháp; thông qua bộ máy nhà nước và các chức danh tương ứng khóa mới.

Năm 2018 là năm đầu tiên Trung Quốc thực hiện phát triển kinh tế - xã hội theo tinh thần nghị quyết Đại hội XIX Đảng Cộng sản, trong đó mục tiêu được đề ra cho năm 2018 là: “GDP tăng trưởng khoảng 6,5%; mặt bằng giá tiêu dùng tăng khoảng 3%; tạo việc làm mới cho trên 11 triệu người ở thành phố thị trấn, tỷ lệ thất nghiệp có đăng ký ở thành phố thị trấn dưới 4,5% (tỷ lệ thất nghiệp theo điều tra ở thành phố, thị trấn dưới 5,5%); tỷ lệ tăng trong thu nhập của người dân, về cơ bản, tương đương với tỷ lệ tăng trưởng kinh tế; xuất nhập khẩu ổn định theo chiều hướng tốt; thu chi quốc tế cơ bản cân đối; tiêu hao năng lượng trên mỗi đơn vị GDP giảm trên 3%; lượng chất thải ô nhiễm tiếp tục giảm; cải cách kết cấu cung cầu thu được kết quả thực chất; kinh tế vĩ mô cơ bản ổn định, các loại rủi ro được đề phòng và khống chế một cách chủ động và hiệu quả”.

Thủ tướng Lý Khắc Cường trong *Báo cáo công tác của Chính phủ năm 2018* đã tiếp tục nhấn mạnh chủ trương và giải pháp bao gồm: thúc đẩy cải cách cơ cấu trọng cung; đẩy mạnh xây dựng hệ thống đổi mới quốc gia; đi sâu cải cách trong các lĩnh vực then chốt; đánh thắng ba trận chiến công kiên; thực hiện chiến lược chấn hưng nông thôn, chiến lược phát triển phối hợp vùng miền; mở rộng tiêu dùng và thúc đẩy đầu tư hiệu quả; thúc đẩy bố cục mới mở cửa toàn diện, đặc biệt là hợp tác quốc tế “vành đai, con đường”. Mục tiêu tăng trưởng kinh tế Trung Quốc năm 2018 ở mức 6,5%^(*).

Ngày 26/1/2018, Ban chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc đã gửi tới Quốc hội (Nhân đại) Trung Quốc “Bản kiến nghị về sửa đổi một số nội dung Hiến pháp”^(*). Tại kỳ họp lần thứ nhất Quốc hội khóa 13, “Dự thảo sửa đổi Hiến pháp nước CHND Trung Hoa” được thông qua đã thể hiện những nội dung quan trọng như:

(1) Trong phần mở đầu của Hiến pháp, đoạn “...dưới sự chỉ đạo của chủ nghĩa Marx-Lenin, tư tưởng Mao Trạch Đông, lý luận Đặng Tiểu Bình, tư tưởng quan trọng ‘3 đại diện’” nay sửa đổi là “dưới sự chỉ đạo của chủ nghĩa Marx-Lenin, tư tưởng Mao Trạch Đông, lý luận Đặng Tiểu Bình, tư tưởng quan trọng ‘Ba đại diện’, quan điểm phát triển khoa học, tư tưởng Tập Cận Bình về CNXH đặc sắc Trung Quốc thời đại mới”. Như vậy, tư tưởng Tập Cận Bình đã được khẳng định trong Hiến pháp và vị trí lịch sử của Tập Cận Bình đã được đặt ngang hàng với Mao Trạch Đông và Đặng Tiểu Bình.

(2) Trong khoản 2 Điều 1, sau câu “chế độ XHCN là chế độ căn bản của nước CHND Trung Hoa”, thêm một câu “sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc là đặc trưng bản chất nhất của CNXH đặc sắc Trung Quốc”. Như vậy, vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc đã được thể hiện trong Hiến pháp.

(3) Chương 3 của Hiến pháp (bộ máy nhà nước) bổ sung thêm tiết 7 “Ủy ban giám sát”, và 5 điều, quy định về tổ chức và quyền hạn của Ủy ban giám sát, trong đó quy định “Ủy ban giám sát nước CHND Trung Hoa” là cơ quan giám sát tối cao. Ngoài các cơ quan nhà nước là các cơ quan hành chính, tòa án, kiểm sát, nay lập thêm cơ quan mới là “Ủy ban giám sát quốc gia”,

^(*) Xem: *Báo cáo công tác của Chính phủ Trung Quốc năm 2018*, <http://www.xinhuanet.com/politics/2018lh/zb/20180305b/wzsl.htm>

^(*) Xem: http://www.xinhuanet.com/politics/2018-02/25/c_1122451187.htm

chịu trách nhiệm trước Quốc hội, và do Quốc hội bầu người đứng đầu cơ quan này (chủ nhiệm).

(4) Xóa bỏ khoản 3 điều 79 trong Hiến pháp hiện hành “Chủ tịch, Phó Chủ tịch nước CHND Trung Hoa không được vượt quá hai nhiệm kỳ liên tục...”. Điều này tạo điều kiện pháp lý cho ông Tập Cận Bình có thể được tiếp tục bầu là Chủ tịch nước nhiệm kỳ 3 và các nhiệm kỳ tiếp theo sau khi mãn nhiệm nhiệm kỳ 2 vào năm 2023.

Tại kỳ họp Quốc hội khóa 13 này, ông Tập Cận Bình tiếp tục được bầu làm Chủ tịch nước, ông Vương Kỳ Sơn làm Phó Chủ tịch nước. Ông Lật Chiến Thư được bầu làm Chủ tịch Quốc hội. Ông Uông Dương được Chính Hiệp bầu làm Chủ tịch Chính Hiệp. Ông Lý Khắc Cường được bầu lại làm Thủ tướng.

Tại kỳ họp Quốc hội lần này, Thủ tướng Trung Quốc Lý Khắc Cường đã đề trình và được Quốc hội thông qua phương án tổ chức cơ cấu chính phủ gồm 26 bộ và ủy ban tương đương^(*).

4. Kết luận

Cải cách trọng cung được xem là bước phát triển của lý thuyết kinh tế học chính trị Trung Quốc, là cơ sở thực tiễn và lý luận cho tư tưởng kinh tế của ông Tập Cận Bình. Thời gian qua, kinh tế Trung Quốc đang nỗ lực thực hiện chuyển từ tăng trưởng về lượng sang tăng trưởng về chất, xoay quanh các yêu cầu như thúc đẩy chuyển đổi phương thức, điều chỉnh kết cấu kinh tế, gây dựng các ngành nghề mới, phát triển ngành dịch vụ hiện đại, thúc đẩy ngành nghề và sản phẩm dịch chuyển lên vị trí cao vừa trong chuỗi giá trị, tạo sự phát triển dựa nhiều hơn vào sáng tạo.

Sau Đại hội 19, Hội nghị công tác kinh tế Trung ương Trung Quốc tháng 12/2017 đã lần đầu tiên đưa ra khái niệm “*Tư tưởng Tập Cận Bình về kinh tế xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc thời đại mới*”. Tư tưởng Tập Cận Bình về kinh tế tập trung vào chuyển đổi phương thức phát triển kinh tế, nâng cao chất lượng và hiệu quả phát triển. Tư tưởng kinh tế của ông Tập Cận Bình thể hiện cụ thể hơn qua 8 công tác trọng điểm và 3 trận chiến công kiên.

Tám công tác trọng điểm bao gồm: Một là đi sâu cải cách trọng cung; *Hai là* kích hoạt sức sống các chủ thể thị trường; *Ba là* thực thi chiến lược chấn hưng nông thôn; *Bốn là* thực thi chiến lược phát triển hài hòa khu vực; *Năm là* thúc đẩy cục diện mới mở cửa toàn diện; *Sáu là* nâng cao bảo đảm và cải thiện trình độ dân sinh; *Bảy là* đẩy nhanh xây dựng chế độ nhà ở đa chủ thể cung ứng, nhiều kênh bảo đảm, thuê mua song song; *Tám là* thúc đẩy xây dựng văn minh sinh thái^(*).

Ba trận chiến công kiên: Trong thời gian tới, yêu cầu đặt ra kể từ năm 2018 đối với vận hành kinh tế Trung Quốc là vượt qua 3 trận chiến phòng ngừa hóa giải rủi ro lớn, xóa đói giảm nghèo chuẩn xác, phòng chống ô nhiễm^(**).

Tuy nhiên, vấn đề đặt ra cho kinh tế Trung Quốc hiện nay là chất lượng tăng trưởng kinh tế Trung Quốc vẫn còn thấp, mất cân bằng, không hợp lý và không bền vững. Vấn đề nợ công và vấn đề sản xuất thừa vẫn chưa được giải quyết. Do tăng trưởng tốc

(*) Xem: http://www.xinhuanet.com/politics/2018/h/2018-03/13/c_1122528559.htm

(*) Xem: 中央经济工作会议在北京举行, <http://politics.people.com.cn/n1/2017/1221/c1001-29719813.html> (21/12/2017)

(**) Xem: 中央经济工作会议在北京举行, <http://politics.people.com.cn/n1/2017/1221/c1001-29719813.html> (21/12/2017)

độ cao trong một thời gian dài, những hệ lụy để lại cho nền kinh tế Trung Quốc vẫn chưa giải quyết triệt để, chưa khắc phục kịp như cạn kiệt các nguồn tài nguyên và ô nhiễm môi trường, mức độ chênh lệch giàu nghèo cao, phát triển không cân đối... vượt qua “bẫy thu nhập trung bình”, hướng tới thu nhập cao, chất lượng cao vẫn là thách thức lớn. Đây là vấn đề và mục tiêu trung và dài hạn. Trung Quốc phải giải quyết tốt các cặp quan hệ như cung và cầu; nhà nước và thị trường; đầu vào và đầu ra; đối nội và đối ngoại; công bằng và hiệu quả, đặc biệt là hóa giải các rủi ro khủng hoảng, trong đó rủi ro về tài chính được xếp hàng đầu.

Các chuyên gia kinh tế của *Bloomberg* là Fielding Chen và Tom Orlik ước tính, tổng nợ của Trung Quốc sẽ đạt 327% GDP vào năm 2022. Điều đó sẽ khiến Trung Quốc trở thành một trong những “con nợ” lớn nhất thế giới^(*).

Về cải cách bộ máy của Đảng và Nhà nước: Từ trước tới nay Trung Quốc đã tiến hành 7 lần cải cách bộ máy chính quyền và chuyển đổi chức năng của chính quyền (có tính chất cải cách hành chính), nhưng kết quả hạn chế, hiệu quả không cao. Lần cải cách này thực hiện một cách bài bản, có hệ thống và toàn diện hơn, kết hợp cải cách bộ máy của Đảng, Chính phủ, Quốc hội, Mặt trận, Tư pháp, Q uân đội, đơn vị sự nghiệp, đoàn thể quần chúng, tổ chức xã hội... quy định lại chức trách, quyền hạn và quan hệ giữa các bộ phận một cách rõ ràng, minh bạch hơn. Đợt cải cách các cơ quan của Đảng và Nhà nước lần này cho thấy sự lãnh đạo toàn diện của Đảng Cộng sản Trung Quốc, cải cách nâng cao hệ thống

quản trị quốc gia, có lợi cho sự lãnh đạo và cầm quyền lâu dài của Đảng Cộng sản Trung Quốc, thúc đẩy mạnh hơn các mục tiêu dân sinh.

Thúc đẩy cải cách ở Trung Quốc trong bối cảnh tình hình thế giới, khu vực biến đổi nhanh chóng và khó lường. Đặc biệt là sự đối nghịch giữa xu hướng đẩy mạnh toàn cầu hóa kinh tế và chống toàn cầu hóa kinh tế, chủ nghĩa bảo hộ mậu dịch, chủ nghĩa dân tộc, dân túy trong khi tình hình địa chính trị xung quanh Trung Quốc cũng đứng trước nhiều thách thức, ví như vấn đề hạt nhân trên bán đảo Triều Tiên, quan hệ giữa hai bờ eo biển Đài Loan, vấn đề trên biển với một số nước Đông Á,... đặc biệt là cạnh tranh giữa các nước lớn trong khu vực và trên thế giới, trong đó cạnh tranh giữa Trung Quốc và Mỹ đang đối mặt với nhiều nhân tố bất định.

Mô hình tăng trưởng kinh tế Trung Quốc bắt đầu thay đổi, với tăng trưởng được thúc đẩy bởi tiêu thụ trong nước. Dự báo, Trung Quốc sẽ trở thành nền kinh tế lớn nhất thế giới vào năm 2024^(*). Với dân số hơn 1,3 tỷ người và đang trong quá trình chuyển biến mạnh mẽ về cơ cấu tiêu dùng, thị trường Trung Quốc sẽ vẫn tiếp tục là thị trường trọng điểm, có tầm quan trọng to lớn đối với xuất khẩu của Việt Nam. Việt Nam có thể tận dụng được lợi thế về điều kiện tự nhiên như nông, thủy hải sản và một số mặt hàng tiêu dùng để xuất khẩu sang Trung Quốc, trong bối cảnh Trung Quốc đang đẩy mạnh cải cách kết cấu trọng cung, nâng cao chất lượng và hiệu quả kinh tế, đẩy mạnh thực hiện ý tưởng “vành đai, con đường”,..., Việt Nam cũng đang đẩy mạnh “tái cấu trúc”, nâng cao năng suất, chất

(*) Xem: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2017-11-21/china-s-debt-surge-may-increase-risk-of-financial-crisis>

(*) Xem: <http://news.ihsmarkit.com/press-release/economics-country-risk/china-become-worlds-largest-economy-2024-reports-ihs-economics>

lượng và hiệu quả kinh tế, thích ứng tốt hơn với bối cảnh thời đại mới.

Trung Quốc thời đại Tập Cận Bình đang hướng tới mục tiêu cường quốc một cách quyết đoán và tự tin. Các nước láng giềng, trong đó có Việt Nam cần nhạy bén trước những thay đổi của Trung Quốc □

Tài liệu tham khảo

1. Báo cáo Chính trị Đại hội 19 Đảng Cộng sản Trung Quốc, http://www.xinhuanet.com/politics/19cpcnc/2017-10/27/c_1121867529.htm
2. Báo cáo công tác của Chính phủ Trung Quốc năm 2018, <http://www.xinhuanet.com/politics/2018lh/zb/20180305b/wzsl.htm>
3. China's economic achievements since 18th CPC national congress, http://europe.chinadaily.com.cn/business/2017-10/11/content_33104818.htm
4. Công báo thống kê kinh tế - xã hội Trung Quốc năm 2017 (人民日报, 2018年03月01日 10 版).
5. *Economic Outlook for Southeast Asia, China and India 2018*, https://www.oecd.org/dev/SAEO2018_Preliminary_version.pdf
6. Thông tin Hội nghị Kinh tế Trung ương Trung Quốc năm 2017-2018, 中央经济工作会议在北京举行), <http://politics.people.com.cn/n1/2017/1221/c1001-29719813.html>
7. Thông tin Hội nghị tiền tệ Trung Quốc 2017, http://www.xinhuanet.com/politics/2017-07/15/c_1121324747.htm
8. <https://www.bloomberg.com/news/articles/2017-11-21/china-s-debt-surge-may-increase-risk-of-financial-crisis>
9. <http://news.ihsmarkit.com/press-release/economics-country-risk/china-become-worlds-largest-economy-2024-reports-ihs-economics>
10. http://www.xinhuanet.com/politics/2018-02/25/c_1122451187.htm
11. http://www.xinhuanet.com/politics/2018/h/2018-03/13/c_1122528559.htm

(tiếp theo trang 44)

Tài liệu tham khảo

1. Đặng Nguyên Anh (1998), “Vai trò của mạng lưới xã hội trong quá trình di cư”, Tạp chí Xã hội học, số 2.
2. Action Aid (2012), *Phụ nữ di cư trong nước: Hành trình gian nan tìm kiếm cơ hội*, http://www.actionaid.org/sites/files/actionaid/aav_baocaopndicu_vn_2_5_2012_2.pdf
3. Học viện Phụ nữ Việt Nam (2016), *Báo cáo kết quả điều tra: Thực trạng và giải pháp nâng cao chất lượng cuộc sống hỗ trợ lao động nữ di cư*.
4. Hội liên hiệp Phụ nữ Việt Nam (2006), *Báo cáo tổng hợp đề tài: Ảnh hưởng của di cư lao động tự do đến cuộc sống gia đình nông thôn miền Bắc*.
5. Tổng cục Thống kê, *Tổng điều tra Dân số và nhà ở các năm 1989, 1999, 2009*.
6. Tổng cục Thống kê, UNFPA (2005), *Điều tra di cư Việt Nam 2004*.
7. Tổng cục Thống kê, *Báo cáo điều tra lao động việc làm các năm 2000, 2010, 2013*.
8. Viện Khoa học Lao động và Xã hội và Dự án Hỗ trợ Chính sách Thương mại và Đầu tư của châu Âu (EU-MUTRAP) (2015), *Báo cáo kết quả khảo sát thu nhập và điều kiện sống của lao động nữ di cư trong các doanh nghiệp có vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài*.